

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 5563

гр. София, 15.10.2015 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав,
в закрито заседание на 15.10.2015 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Юлия Раева

като разгледа дело номер **5363** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Предявен е иск от С м ЕИК[ЕИК] срещу Българската народна банка (БНБ) за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 6 662,15 лв. за времето от 04.08.2014 г. до 03.12.2014 г., алтернативно в размер на 7 317,44 лв. за времето от 23.07.2014 г. до 03.12.2014 г., причинени от бездействие на БНБ по отнемане на лиценза на Корпоративна търговска банка (К.), алтернативно от бездействие на БНБ, съставляващо неизменение на Решение № 73 от 20.06.2014 г. на Управителния съвет на БНБ в частта му за спиране на изпълнението на задълженията на К., както и законовата лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба. Претендират се разноските по водене на делото. Така посочените суми, които се претендират алтернативно от ищеца, съставляват законната лихва за забава върху гарантираните вземания на ищеца към К..

Ищецът обосновава противоречие на бездействието на БНБ: 1. на чл. 36, ал. 2, т. 1 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), който предвижда, че Българската народна банка може да отнеме издадения лиценз за извършване на банкова дейност, когато са извършени нарушения по чл. 103, ал. 1 от същия закон; 2. на целта на закона и 3. на чл. 1, § 3, буква і от Директива 94/19/ЕО, който дава легално определение за понятието „неналичен депозит“ (депозит, който е дължим и платим, но не е бил платен от кредитна институция, съгласно правните и договорни условия, приложими към него, когато компетентните органи установяват това колкото е възможно по-скоро и във всеки случай не по-късно от пет работни дни след като са се уверили за първи път, че дадена кредитна институция не е изплатила депозити, които са дължими и изискуеми). Според ищеца бездействието на БНБ се състои в неизпълнение на задължение, закрепено в чл. 36, ал. 2, т. 1 от ЗКИ и чл. 1, § 3, буква і от Директива

94/19/ЕО. Ищецът анализира цитираните разпоредби и счита, че чл. 36, ал. 2, т. 1 от ЗКИ съответства на чл. 1, § 3, буква і от Директива 94/19/ЕО, тъй като не е голямо разминаването между срока за изплащане на влоговете според българския закон и срока съгласно директивата. По изчисления на ищеца според българския закон максималният срок е 32 работни дни след спиране на плащанията, а според директивата – 25 работни дни. Ето защо ищецът изчислява размера на имуществените вреди веднъж съобразно срока по българския закон и го конкретизира като сума от 6 662,15 лв. и втори път - алтернативно 7 317,44 лв. съгласно европейското законодателство, според което забавата на ответника е със седем дена по-продължителна.

В отговора на исковата молба ответникът поддържа нередовност на исковата молба и оспорва допустимостта на исковата претенция. Моли да не се допуска до разглеждане на исковата претенция. В случай, че съдът я допусне до разглеждане, моли да я отхвърли като неоснователна и присъжда на разноските по водене на делото.

Съдът намира така подадената искова молба за недопустима поради липса на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата чрез предявяване на иск по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ са следните: 1. вреда - имуществена или морална (реално причинена или пропусната полза); 2. незаконосъобразен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, като същите задължително трябва да бъдат при и по повод изпълнение на административна дейност; 3. изпълнение на административна дейност, т. е. вредата да е настъпила от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност и 4. пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Така посочените предпоставки трябва да са налице кумулативно.

Легалната дефиниция на понятието „административен орган” се съдържа в § 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на АПК, съгласно която „административен орган” е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон. БНБ не принадлежи към системата на изпълнителната власт. Органите на изпълнителната власт са посочени в чл. 19 от Закона за администрацията, като сред тях не е посочена БНБ. Действително, съгласно чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за администрацията за органи на изпълнителната власт се считат и ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Безспорно е, че дейността на Българската народна банка се регламентира със закон, но същата няма функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за Българската народна банка (ЗБНБ) основна цел на Българската народна банка е да поддържа ценовата стабилност чрез осигуряване стабилността на националната парична единица и провеждане на парична политика в съответствие с изискванията на този закон. Българската народна банка съдейства за създаването и функционирането на ефективни платежни системи и осъществява надзор върху тях (чл. 2, ал. 4), Българската народна банка има изключителното право да емитира банкноти и монети в страната (чл. 2, ал. 5), Българската народна банка регулира и

осъществява надзор върху дейността на другите банки в страната с оглед поддържане стабилността на банковата система и защита интересите на вложителите (чл. 2, ал. 6). Следователно, Българската народна банка не може да се определи като орган на изпълнителната власт.

На следващо място не е налице и хипотезата на чл. 19, ал. 4, т. 5 от Закона за администрацията, тъй като със закона за създаването на БНБ (ЗБНБ) не се установява възлагането на функции на БНБ във връзка с осъществяването на изпълнителната власт. Според чл. 16, т. 15 ЗБНБ, Управителният съвет на БНБ издава, отказва издаване и отнема лицензи на банки, на оператори на платежни системи, на платежни институции и на дружества за електронни пари при условия и по ред, определени със закон. Според чл. 16, т. 16 ЗБНБ, Управителният съвет на БНБ поставя банки под специален надзор при условията и по реда на Закона за кредитните институции. Съгласно чл. 23 от Закона за гарантиране на влоговете в банките, фондът изплаща задължения на съответната банка към нейни вложители до гарантираните размери, когато Българската народна банка е отнела издадената лицензия за банкова дейност на търговската банка.

Следователно, от съда се иска установяване на бездействие на БНБ във връзка с отнемане на лиценза, алтернативно във връзка с поставяне на банката под специален надзор, което бездействие обаче е по отношение на друга търговска банка. Взаимоотношението на БНБ с останалите банки е регламентирано в чл. 41 от ЗБНБ, като съгласно посочения текст тя определя с наредба задължителните минимални резерви, които банките са длъжни да поддържат при нея, метода за изчисляването им, както и условията и случаите за плащане на лихва върху тях, утвърждава с наредба други условия и изисквания за поддържане стабилността на кредитната система. Настоящият състав намира, че тези взаимоотношения на БНБ с останалите банки по никакъв начин не биха могли да се определят като такива по повод изпълнение на административна дейност на БНБ и не биха могли да послужат като основание за претендиране на отговорността на БНБ чрез предявяване на иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В допълнение следва да се посочи, че поставянето под особен надзор, както и отнемането на лиценза на дадена кредитна институция, може да бъде оспорено пред Върховния административен Съд. Издаването на административен акт по отнемането на лиценза от страна на БНБ не е свързано с определен срок и зависи изцяло от проверките, които ще се извършат от страна на БНБ в кредитната институция. Те са свързани с общото ѝ икономическо състояние и капиталовата ѝ адекватност. От тази гледна точка е неоснователно позоваването на чл. 1, § 3, т. i от Директива 94/19 ЕО, защото тази разпоредба дава понятие за това какво е неналичен депозит. В тази връзка компетентните органи следва да установят дали са налице дължими и платими депозити, които не са бил платени от кредитна институция, съгласно правните и договорни условия.

Ето защо не може да се приеме, че до отнемане лиценза на [фирма] е имало бездействие на БНБ по нейно задължение като административен орган, произтичащо пряко от нормативен акт и свързано с извършвана от нея изпълнително-разпоредителна дейност. Вложителите, включително ищецът, както и другите кредитори на К., не са адресати на решенията на БНБ за поставяне на банката под специален надзор, респективно отнемането на лиценза, налице са единствено договорни отношения между ищеца и К., които имат гражданскоправен характер.

Съответно защитата на евентуално накърнените права следва да се реализират по гражданскоправен път, а не чрез предявяване на иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

На следващо място следва да се отбележи, че в съдебната практика по аналогични казуси (Определение № 7124 от 16.06.2015 г. по адм. дело № 6447/2015 г., ВАС, Четвърто отделение) се изтъква още едно основание за недопустимост на исковата претенция. Предвид това, че ищецът и другите кредитори на банката не са адресати на решенията на БНБ за поставяне на банката под специален надзор, респективно отнемането на лиценза ѝ, то тези лица нямат правен интерес да оспорват съответните решения на БНБ. По аргумент от изложеното ищецът няма също така правен интерес да оспорва законосъобразността на бездействие на БНБ да издаде акт за установяване на неналичност на депозити в К., тъй като то не е по отношение на него, а на банката.

По изложените съображения исковата молба следва да бъде оставена без разглеждане и производството по делото следва да бъде прекратено.

Водим от горното, Административен съд София–град, Първо отделение, 4-ти състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ исковата молба на Сливенска митрополия ЕИК[ЕИК] срещу Българската народна банка за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 6 662,15 лв. за времето от 04.08.2014 г. до 03.12.2014 г., алтернативно в размер на 7 317,44 лв. за времето от 23.07.2014 г. до 03.12.2014 г., причинени от бездействие на БНБ по отнемане на лиценза на Корпоративна търговска банка, алтернативно от бездействие на БНБ, съставляващо неизменение на Решение № 73 от 20.06.2014 г. на Управителния съвет на БНБ в частта му за спиране на изпълнението на задълженията на Корпоративна търговска банка, както и законовата лихва, считано от датата на подаване на исковата молба.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 5363/2015 година по описа на АССТГ.

Определението може да се обжалва с частна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: